

Εργάτρια στην Βιολάντα...

αυτή είναι η Ελλάδα

ΕΡΓΑΣΙΑ, ΕΞΑΝΑΓΚΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΑΟΡΑΤΕΣ ΕΡΓΑΤΙΚΕΣ ΔΟΛΟΦΟΝΙΕΣ

Το εργατικό «ατύχημα» στο εργοστάσιο της Βιολάντα δεν ήταν ούτε «ατύχημα» ούτε «κακή στιγμή». Ήταν προαναγγελθείσα δολοφονία. Η Αγάπη, η Έλενα, η Βάσω, η Βούλα και η Αναστασία, πέντε γυναίκες εργάτριες κήκαν ζωντανές μέσα σε ένα κτίριο που ήταν παγίδα θανάτου από καιρό. Εμείς δεν θα αφήσουμε το κράτος και τα αφεντικά να το εξωραΐζουν. Δεν έγινε απλώς «διαρροή προπανίου». Ήταν το αποτέλεσμα της συστηματικής και συνειδητής αδιαφορίας, της καταπάτησης κάθε μορφής εργασιακών δικαιωμάτων, υγιεινής και ασφάλειας, της απαγόρευσης του συνδικαλισμού, καθώς και της έλλειψης ουσιαστικών ελέγχων από τις αρμόδιες υπηρεσίες. Όλα τα παραπάνω καθιστούν το κράτος αυτουργό του εγκλήματος.

Ο θάνατος στο χώρο εργασίας δεν αποτελεί εξαίρεση στον κανόνα ή «παρέκκλιση του συστήματος», αλλά μία από τις πιο συνεπείς και σταθερές λειτουργίες της καπιταλιστικής παραγωγής. Τα λεγόμενα «εργατικά ατυχήματα» δεν είναι τυχαία συμβάντα, ούτε αποτέλεσμα ατομικών λαθών, αλλά έμπρακτη αποτύπωση μιας κοινωνικής οργάνωσης που ιεραρχεί την ανθρώπινη ζωή κάτω από τη δημιουργία κέρδους. Εκεί όπου η εργασία οργανώνεται ως έμμισθος εξαναγκασμός, η ασφάλεια δεν είναι δικαίωμα αλλά κόστος, και κάθε κόστος, σε συνθήκες ανταγωνισμού, τείνει να περικόπτεται. Και ειδικά όταν η ανεργία είναι μεγάλη, οι εργαζόμενοι αναγκάζονται να αποδέχονται τα μεροκάματα θανάτου. Αυτή ακριβώς είναι η ουσία της μισθωτής σκλαβιάς.

Η δολοφονία στο εργοστάσιο της Βιολάντα δεν είναι εξαίρεση αλλά χαρακτηριστικό δείγμα εργοδοτικής αυθαιρεσίας, κρατικής συνενοχής, ανοχής των μεσαίων κοινωνικών στρωμάτων απέναντι στον διαρκή, σταθερής έντασης πόλεμο των αφεντικών ενάντια στην εργατική τάξη. Οι πέντε εργάτριες που πέθαναν δεν είναι «θύματα ατυχήματος», αλλά υποκείμενα μιας ταξικής και έμφυλης σχέσης που τις τοποθέτησε σε έναν χώρο εργασίας επικίνδυνο, χωρίς επαρκή μέτρα

ασφάλειας, χωρίς ουσιαστικούς ελέγχους, χωρίς τη δυνατότητα άρνησης της επικίνδυνης εργασίας. Η δολοφονία τους αποκαλύπτει αυτό που συνήθως αποκρύπτεται: η εργασία, όπως οργανώνεται στον καπιταλισμό, εμπεριέχει δομικά τη πιθανότητα και συχνά τη βεβαιότητα του θανάτου. Γιατί λεφτά χωρίς αίμα δεν βγάζεις στον καπιταλισμό.

Το κράτος δεν λειτουργεί εδώ ως ουδέτερος ρυθμιστής αλλά ως μηχανισμός διαχείρισης και απόκρυψης. Η αναποτελεσματικότητα των ελεγκτικών μηχανισμών αλλά και η δομική τους λειτουργία υπέρ των αφεντικών, η αποσπασματική καταγραφή των εργατικών δυστυχημάτων, η επικοινωνιακή υποβάθμιση της εργοδοτικής βίας μέσω όρων όπως «ατυχές συμβάν» ή «ανθρώπινο λάθος», συγκροτούν ένα πλέγμα θεσμικής συγκάλυψης. Ό,τι δεν καταγράφεται επαναλαμβάνεται σαν να μην έχει συμβεί και αποσιωπάται ως πάγιο ταξικό και πολιτικό ζήτημα. Έτσι, ο θάνατος στην εργασία μετατρέπεται σε δευτερεύον στατιστικό της «ανάπτυξης», προωθούμενος ως αναγκαία απώλεια για τη διατήρηση της παραγωγικής κανονικότητας, προς εξασφάλιση των κερδών του «καινοτόμου» και «άτυχου» μεγαλοεπιχειρηματία Κωνσταντίνου Τζιωρτζιώτη.

Μέσα σε αυτή την κανονικότητα, οι γυναίκες εργάτριες εξαναγκάζονται σε χειρότερα μεροκάματα, σε νυχτερινές βάρδιες για να εκπληρώσουν τους κοινωνικούς τους ρόλους στο υπόλοιπο της ημέρας και να φέρουν σε πέρας την απλήρωτη εργασία στο σπίτι. Οι μετανάστριες εργάτριες δε, καταλαμβάνουν τη χαμηλότερη βαθμίδα της ιεραρχίας της ζωής. Η επισφάλεια του καθεστώτος παραμονής, η απειλή της απέλασης, η γλωσσική και κοινωνική απομόνωση λειτουργούν ως μηχανισμοί πειθάρχησης, ώστε να καθιστούν την άρνηση της επικίνδυνης εργασίας σχεδόν αδύνατη. Ο θάνατος της μετανάστριας είναι συχνά διπλά αόρατος, τόσο ως εργατικός θάνατος όσο και ως κοινωνική απώλεια, με αποτέλεσμα σπάνια να αναφέρεται ακόμα και ως είδηση.

Διαχωρίζοντας την εργατική τάξη σε «ντόπιους» και «ξένους», σε «νόμιμους» και «παράνομους», κράτος και κεφάλαιο διασφαλίζουν ότι οι πιο επικίνδυνες, οι πιο εξοντωτικές και πιο θανατηφόρες εργασίες θα εκτελούνται από εκείνες που έχουν τη μικρότερη δυνατότητα αντίστασης. Η φθηνή εργασία προϋποθέτει τη φθηνή ζωή, κι αυτή με τη σειρά της την κανονικοποίηση του θανάτου. Η κυρίαρχη αφήγηση επιχειρεί να παρουσιάσει αυτά τα φαινόμενα ως αναπόφευκτα, ως «χαρακτηριστικό αυτών των επαγγελμαμάτων» ή ως αποτέλεσμα τεχνικών αστοχιών. Κάθε εργατικός θάνατος είναι μια στιγμή όπου η βιτρίνα της κανονικότητας ραγίζει και αποκαλύπτεται το βίαιο υπόστρωμα της καπιταλιστικής κοινωνικής οργάνωσης.

Απέναντι σε αυτή την πραγματικότητα, η απάντηση δεν μπορεί να περιοριστεί σε αιτήματα καλύτερης διαχείρισης ή αυστηρότερης νομοθεσίας. Όσο η εργασία παραμένει σχέση εξαναγκασμού και όσο το κράτος λειτουργεί ως εγγυητής αυτής της σχέσης, ο θάνατος θα παραμένει ενσωματωμένος στην παραγωγή. Η μόνη ρήξη που μπορεί να σπάσει την κανονικότητα των αιματοβαμμένων μεροκάματων είναι η συλλογική οργάνωση από τα κάτω, η ταξική αλληλεγγύη πέρα από εθνικούς και νομικούς διαχωρισμούς, η μόνιμη άρνηση να αποδεχθούμε τον θάνατο ως φυσικό κόστος της εργασίας και, εν τέλει, της ζωής μας. Ο αγώνας αυτός δεν υπόσχεται λύτρωση. Απαιτεί σύγκρουση με το κράτος και τα αφεντικά που δολοφονούν, διάρκεια και συλλογική ευθύνη. Υπόσχεται όμως κάτι ριζικό: τη δυνατότητα να ζήσουμε έξω από την κανονικότητα του θανάτου.

Τα κέρδη τους, οι ζωές μας

Άρνηση – Αυτοοργάνωση – Αλληλεγγύη

Καιρός να συνηθίσουμε τους θανάτους των αφεντικών

Κατάληψη Πάτμου και Καραβία 23

patmoukaravia.noblogs.net | patmoukaravia@riseup.net